

CIEKAWY ROŚLINY MIASTA I GMINY

Tak samo piękny, co niebezpieczny krzew zarania wiosny – wawrzynek wilczełyko

TERESASZYMAŃSKA
ALEKSANDER
KAJMOWICZ

Pod koniec lutego, przy sprzyjającej słonecznej pogodzie w przyrodzie zaczyna się ożywienie. W fenologii (nauka badająca zjawiska okresowości w życiu roślin i zwierząt związane z czynnikami klimatycznymi i zmianą pór roku) okres ten to zaranie wiosny.

Jednym z pierwszych zwiastunów zarania wiosny jest wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*) z rodziny wawrzynkowatych (*Thymelaeaceae*). Łacińska nazwa rodzajowa wawrzynek (*daphne*) wywodzi się z mitologii od imienia nimfy górskiej Dafne, która uciekając przed Apollem poprosiła o pomoc Matkę Ziemię. Bogini zamieniła nimfę w krzew i to był właśnie wawrzynek (wg innych autorów krzew laurowy).

Wawrzynek wilczełyko to krzew wysokości ok. 1,5 metra, słabo rozgałęziony, zrzucający liście na zimę. Gałązki pokryte są szarą, lekko lśniącą korą. Liście lancetowate, zielone, od spodu

Wawrzynek wilczełyko
łac. *Daphne mezereum*

sinozielone, na krótkich ogonkach, zebrane w górnej części gałązek. Kwiaty rozwijają się na krzewie bezlistnym, kilka tygodni przed rozwojem liści. Są ciemnoróżowe (rzadko białe), o intensywnym zapachu, podobnym do zapachu hiacyntów. Zapach ten jest wyczuwalny nawet z odległości kilkudziesięciu metrów. Kwiaty zebrane są w szczytowych partiach krzewu. Wawrzynek zakwita bardzo wcześnie, zależnie od przebiegu pogody może to być już pod koniec lutego. Kwiaty wytrzymują chwilowe spadki temperatury poniżej zera. W wyniku zapylenia, latem na krzewie wokół gałązek, poniżej liści, wykształcają się owoce. W czerwcu są koloru zielonego, a w lipcu stają się jaskrawoczerwone. Są to owoce typu jagody, o kształcie ziarnka

Wawrzynek wilczełyko
Księży las

grochu, kuliste, czerwone, lśniące, w miejscu, gdzie na przedwiosniu były piękne, różowe kwiaty. Owoce mogą być zjadane i rozsiwane przez ptaki (rudziki, drozdy). Jednak wawrzynek wilczełyko, choć piękny skrywa podstępą tajemnicę. Nie na darmo ma wilka w nazwie polskiej. Należy do roślin niebezpiecznych. Jest silnie trujący dla ludzi i ssaków. Łacińska nazwa gatunkowa – *mezereum*, związana jest z trującą substancją meze-reiną, którą zawiera krzew. Szczególnie zabójcze są owoce, które po zjedzeniu mogą doprowadzić nawet do śmierci. Mezereina ma też właściwości podrażniające skórę i groźny może być kontakt również z kwiatami i korą. Krzew zawiera jeszcze szereg innych niebezpiecznych substancji. Te trujące właści-

wości wawrzynek wilczełyko są dobrze znane od bardzo dawna, prawdopodobnie od czasów prehistorycznych. Pierwotni mieszkańcy Japonii – Ajnowie używali zagęszczonego soku z rodzimych wawrzynków do zatrucia strzał przy polowaniu.

Wawrzynek wilczełyko w stanie dzikim rośnie w lasach prawie całej Europy, Syberii, Kaukazu, Azji Mniejszej. W Polsce występuje na terenie całego kraju z wyjątkiem części północno-zachodniej. Jego stanowiska są jednak rzadkie. Jedno z większych skupisk (ok. 100 krzewów) znajduje się na Lubelszczyźnie.

W naszej najbliższej okolicy można zobaczyć wawrzynek wilczełyko np. w Tuchowskim Lesie, Pająkowie czy Księżym Lesie. Najlepiej jednak podziwiać go z pewnej odległości, a na pewno nie dotykać i nie zrywać na pierwsze wiosenne bukiety, nie tylko dlatego, że jest trujący, ale podlega też prawnej ochronie gatunkowej, która ma go uchronić przed wytepieniem wskutek wykopywania i przenoszenia całych krzewów do przydomowych ogródków.

Podsumowując: naturę wawrzynek wilczełyko najlepiej charakteryzuje przeciwieństwo: „równie piękny, co niebezpieczny”.

Pomoc żywnościowa

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie informuje osoby korzystające lub zainteresowane skorzystaniem z bezpłatnej pomocy żywnościowej w ramach „Programu operacyjnego pomocy żywnościowej 2014 - 2020”, realizowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, że od 1 stycznia 2017 roku nastąpiła aktualizacja, związana ze zmianą kryterium dochodowego uprawniającego do wsparcia.

Obecne kryterium wynosi 200% kryterium uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej tj. 1.268 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 1.028 zł dla osoby w rodzinie.

Program kierowany jest do osób będących w trudnej sytuacji życiowej, nie będących w stanie zapewnić sobie ani swojej rodzinie odpowiednich posiłków.

Celem programu jest wsparcie osób najbardziej potrzebujących poprzez bezpłatną pomoc żywnościową w formie paczek zawierających artykuły z różnych grup oraz umożliwienie udziału w bezpłatnych szkoleniach, warsztatach i innych formach służących wzmacnianiu samodzielności i umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Skierowania do organizacji partnerskich w celu otrzymania pomocy żywnościowej w ramach PO PZ 2014-2020 dla osób z terenu gminy Tuchów wydaje Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuchowie, ul. Jana Pawła II 4, 33-170 Tuchów.

Szczegółowe informacje o programie osoby zainteresowane znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej www.mrpips.gov.pl

R E K L A M A

Badanie realizowane w ramach programu wykrywania raka piersi Ministerstwa Zdrowia
Co dwa lata dla kobiet
w wieku od 59 do 69 lat

Upewnij się w zdrowiu
BEZPŁATNE BADANIA
MAMMOGRAFICZNE

rejestracja telefoniczna
14 65 35 250
604 430 775

rejestracja osobista

ul. Szpitalna 1 Tuchów
od poniedziałku do piątku
w godzinach od 7.00 - 20.00

szpital przyjazny rodzinie